

Cununa Credinței

Periodic al Bisericii Sfânta Vineri-Nouă cu hramul Cuvioasa Parascheva

Anul 9, Nr. 1, Ianuarie 2010

În acest număr puteți citi:

- Sfinții Trei ierarhi despre „buna schimbare”
- Șmecheria diavolului
- ISTORIA ROMÂNIEI PRIN SFINȚII EI
Cuv. Antipa de la Calapodești
Sf. Bretanion, Ep. Tomisului
- Sf. Trei Ierarhi și Sfinții închisorilor
- POSTUL CEL MARE
Călătoria către lumină
Dorința
Smerenia
Întoarcerea din exil
Miniștrii de finanțe
- DE VORBĂ CU SF. Ioan Gură de Aur:
Mai reci ca cenușa
- Basilica paleocreștină (IV)
- Rugăciunile de după citirea Sf. Evanghelii
- Coaliția Orientală (IX)
- Diavolul nu se apropie de făptura curată
- Omul ca interval
- POEZII DE: Vasile Voiculescu, Sandu Tudor și Valeriu Gafencu

Despre “buna schimbare”

Pentru că la 30 ianuarie avem marea sărbătoare a Sfinților Trei Ierarhi Vasile cel Mare, Grigorie Teologul și Ioan Gură de Aur, ne propunem să marcăm acest eveniment cu fragmente dintr-un admirabil text, o omilie despre cei trei a arhiepiscopului Albaniei, Anastasios Yannoulatos. Cu titlul “**Dinamica unei schimbări globale și continue sau Mărturia Sfinților Trei ierarhi despre buna schimbare**” textul acestei conferințe este cuprins în volumul “**ORTODOXIA și problemele lumii contemporane**” apărut în urmă cu câțiva ani la Editura Bizantină. (continuare în pagina 2)

1. În viața umană trebuie multe schimbate

Idei care au fost considerate de avangardă în ultimile secole pentru căutarea umană constituie în învățătura celor trei mari învățători ai lumii, puncte de reper centrale. Ei vorbesc insistent despre egalitatea oamenilor, atât despre “egalitatea de cinstire” cât și despre “egalitatea în drepturi politice/echitate”. O văd tronând în esența firii umane. Iar violarea, adică abaterea de la principiul egalității o numesc fără rezerve nedreptate. (...)

Într-o epocă în care discriminarea și colosala diferențiere dintre cetățeanul liber și sclav, bărbat și femeie, sunt considerate axiome – și legea le impunea – vocea celor Trei Ierarhi le pune sub semnul întrebării. Cei trei consideră aceste separații “împărțire păgubitoare”. “Cine este stăpânul sau robul? O împărțire păgubitoare”, scrie Grigorie. (...)

Sf. Grigorie declară categoric că el consideră “inegală și arbitrară” legea care este permisivă păcatelor conjugale practicate de bărbați și severă față de cele săvârșite de femei. “Nu accept această legislație, nici nu laud acest obicei. Bărbații au fost legiferatorii, din acest motiv legislația este împotriva femeilor”. Și, după citarea unor texte biblice, pe care fundamentează egalitatea, proclamă: “Unul este Ziditorul bărbatului și al femeii, una este legea, moartea este una, una este și Învierea”. (...) “Căci chiar dacă femeia ne este supusă, o face ca femeie, ca ființă liberă, ca ființă egală în cinstire cu noi. Și Fiul, chiar dacă s-a făcut ascultător și supus Tatălui, a făcut acest lucru ca Fiul al lui Dumnezeu, deci ca Dumnezeu S-a făcut ascultător și supus lui Dumnezeu”...

Cuvântul lor devine sabie de foc atunci când abordează problemele lăcomiei, bogăției, nedreptății sociale, care dominau epoca lor, fiind chiar îndreptățite de obiceiuri, legi și mentalități. (...) Sfântul Vasile cel Mare nu ezită să numească “tâlhar” nu doar pe acela care dezbracă pe cineva de haine, ci și pe acela care, deși poate să ofere îmbrăcăminte și asistență, omite să o facă. (...) Pe aceeași linie se mișcă și Sf. Ioan Hrisostom, caracterizând drept “răpire” și “privare” faptul de a nu oferi cineva din banii săi celorlalți. (...) “Iarăși ești de partea celor bogați? Spune-mi? Iarăși sunteți împotriva celor săraci... Voi nu vă săturați să-i mâncați și să luați pielea de pe cei săraci?! Nici eu nu mă voi sătura să vă cer îndreptarea.”...

Sfinții Trei Ierarhi demască în mod special ipocrizia celor care încearcă să facă daruri evlavioase din banii câștigați pe nedrept. Fiecare, înainte de a aduce daruri lui Dumnezeu, este dator să se examineze pe sine însuși, “oare nu a asuprit pe sărac, oare nu a forțat pe cel mai slab? Oare nu s-a îmbogățit exploatănd pe cei de jos?” În loc să faci bine altuia, “ai bine fii milostiv cu cel pe care-l nedreptățești”

“Al meu și al tău” este caracterizat de către Sf. Ioan Hrisostom “cuvânt rece și care a condus lumea la războaie fără număr”. (...) Un foarte interesant principiu, care poate sta alături de concepțiile economiei sociale contemporane, este formulat de Sf. Vasile cel Mare. “Cât privește bogăția, cea care nu este pusă în mișcare este nefolositoare, iar cea care este pusă în mișcare devine folositoare tuturor și roditoare”.

Cei Trei Ierarhi nu se limitează la înfierarea nedreptății. Consideră păcat și atitudine “antisocială” chiar și faptul de a nu face daruri sau de a nu ajuta pe cei în nevoie.

(...) Este definit ca bun acela care își îndreaptă întreaga sa activitate către binele comun. “Bărbatul vrednic să fie gata întotdeauna să înfăptuiască tot ce trebuie în folosul binelui obștesc”. Toate trebuie direcționate în folosul aproapelui. (...)

Prin această ofrandă continuă se realizează buna schimbare atât la nivel personal cât și la nivel social, sub lumina idealului pascal. (...) Sf. Grigorie leagă deontologia socială de conștiința teologică creștină, conchizând: “Dăruiește celui care este în nevoie acoperiș, protecție, hrană, tu cel care ai fost iertat... Să-ți fie înnoită întreaga ta viață, fiecare cale a vieții tale”.

(...) Ei văd realizarea adevăratei bune schimbări după arhetipul cel bun într-o societate a echității. Întrucât “spre așa ceva încă din început Dumnezeu ne-a dorit și spre aceasta ne-a creat”.

(Va urma)

CUGETĂRI

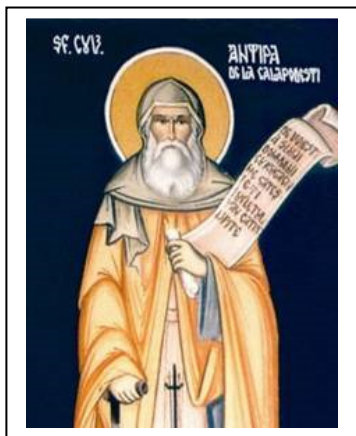
Șmecheria diavolului

De la prima ispitire în Paradis, el a recurs la același unic artificiu: să-l facă pe om să creadă că el nu e răspunzător, că nu există Judecător, că Legea e îndoielnică, că nu se va afla și că, de altfel, odată ce lovitura va fi reușit, omul va fi Dumnezeu însuși, deci stăpân să fixeze Binele și Răul după voia lui.

Secretul singurei încrederi care să nu fie o iluzie constă în simpla certitudine că noi nu suntem zei și că nu suntem Dumnezeu. Căci atunci totul nu depinde de noi! Principiul și sfârșitul Ordinii, suma ei, sensul final sunt toate în mâinile lui Dumnezeu, Care este Binele. Dacă, dimpotrivă, totul ar fi în mâinile noastre, cum încercăm să ne convingă șarpele, totul ar fi curând sfărâmat și în mâinile diavolului. Dacă noi am fi dumnezei, n-ar mai fi speranță; catastrofa ar fi opera noastră, a tuturor, eșecul zeilor ar fi confirmat, putința lor de a greși demonstrată fără recurs.

Nicolae STEINHARDT

ISTORIA ROMÂNIEI PRIN SFINȚII SĂI

Sf Cuv. Antipa de la Calapodești (10 ian.)

Pe Cuviosul Antipa, mare trăitor duhovnicesc și călugăr sfânt, l-a odrăslit pământul Moldovei în veacul al XIX-lea. Acest ostaș al lui Hristos, numit din botez Alexandru Luchian, s-a născut în anul 1816 într-o familie de țărani credincioși din satul Calapodești - Bacău. La vârsta de 20 de ani a fost călăuzit de Duhul Sfânt să intre în nevoița călugărească.

Mai întâi s-a ostenit doi ani de zile (1836-1837) în obștea Mănăstirii Căldărușani. Apoi s-a dus la Muntele Athos și s-a stabilit în schitul românesc Lacu, unde se nevoiau peste 80 de sihaștri români. Aici a primit tunderea în monahism și s-a învrednicit de la Dumnezeu de darul lacrimilor și al neîncetatei rugăciuni.

După aproape cinsprezece ani de sihăstrie în schitul Lacu, bunul nevoitor a trăit încă patru ani de zile în Mănăstirea Esfigmenu. Aici primește marele și îngerescul chip al schimniciei sub numele de Antipa și este hirotonit diacon. Astfel, înmulțind ostenele și privegherile de toată noaptea, Cuviosul Antipa era cinstit în tot muntele ca mare sihastru și lucrător al rugăciunii lui Iisus. Se învrednicise încă și de darurile vindecării bolilor și al înainte-vederii.

În anul 1860 Cuviosul Antipa a părăsit Muntele Athos și s-a reîntors în Moldova, la mănăstirile din preajma Iașilor. Dar văzându-se împresurat de mulți credincioși, căci numele lui se vestise în toată țara, după trei ani a plecat să se închine la moaștele cuvioșilor părinți de la Pecersca. Apoi a ajuns la mănăstirile din nord, uimind pe toți cu sfințenia vieții lui. De aici, auzind de vestita Mănăstire ortodoxă Valaam, aflată pe o insulă din lacul Ladoga, aproape de hotarele Careliei (Finlanda), Cuviosul Antipa, iubind fericita liniște și înstăinare, în anul 1865 s-a așezat în această mănăstire. Aici trăiau călugări foarte sporiți, lucrători neîntrepuți și dascăli iscusiți ai rugăciunii lui Iisus.

În Mănăstirea Valaam s-a nevoit Cuviosul Antipa încă 17 ani de zile, învrednicindu-se de darul preoției și "arătând fapte minunate de trăire duhovnicescă, în post, în rugăciune și în desăvârșită sărăcie". Cea mai mare nevoiță a lui era rugăciunea cea de foc a inimii, prin care neîncetat slăvea pe Dumnezeu, izgonea gândurile cele necurate și gusta din bucuriile cele negrăite ale Duhului

Sfânt. La aceasta adăuga post îndelungat, privegheri de toată noaptea, lacrimi, metanii și alte neștiute ostenele duhovnicești. Săvârșea încă adesea dumnezeiasca Liturghie și se ruga mult pentru lume și pentru țara în care s-a născut.

Pentru o petrecere aleasă ca aceasta, Cuviosul ieroschimonah Antipa Luchian dobândise de la Dumnezeu darul facerii de minuni și al înaintevederii. Căci cunoștea gândurile cele ascunse ale oamenilor și pe mulți îi povățuia pe calea mântuirii. Era de asemenea și un mare părinte duhovnicesc și dascăl iscusit al rugăciunii inimii. Pentru aceea numele lui ajunsese cunoscut atât în Carelia cât și în Rusia de nord, încât mulți monahi și credincioși iubitori de Dumnezeu îl căutau și îi urmau învățăturile. Avea și în Mănăstirea Valaam câțiva ucenici aleși, dintre care cel mai sporit era ieroschimonahul Pimen, bărbat cuvios și foarte învățat.

După o nevoiță binecuvântată ca aceasta, Cuviosul Antipa Atonitul și-a dat sufletul cu pace în brațele Mîntuitorului Hristos, la 10 ianuarie 1882, și a fost înmormîntat în gropnița Mănăstirii Valaam. Este singurul călugăr român care s-a nevoit în această vestită mănăstire isihastă din nordul Europei.

În anul 1883, văzînd părinții Mănăstirii Valaam că ieroschi-monahul Antipa Luchian este venerat de ucenici și de credincioși ca sfânt, au rînduit să i se scrie viața pe scurt spre lauda lui Dumnezeu și folosul sufletesc. Astfel, ieroschimonahul Pimen, ucenicul său de chilie, scrie în același an nevoița părintelui său duhovnicesc, intitulată "Vrednicia de pomenire viață a ieroschimonahului Antipa".

Viața Cuviosului Antipa a fost tipărită la Petersburg de două ori, în anii 1883 și 1893, răspîndindu-se atât în Rusia și Finlanda, cât și în Muntele Athos. Iar canonizarea și trecerea în rîndul sfinților a fost făcută în Muntele Athos, în anul 1906, după 24 de ani de la mutarea sa din viață. În Mineiul pe ianuarie, în zece zile, tipărit în limba rusă la Mănăstirea Pantelimon din Athos, la pagina 46 figurează și "Cuviosul ieroschimonah Antipa Atonitul", cu viața sa pe scurt. Numele său este cinstit mai ales în mănăstirile din Sfîntul Munte, fiind singurul călugăr atonit român trecut în rîndul sfinților și numărat printre cei din urmă cuvioși părinți ai Atonului.

Sf. Bretanion, Ep. Tomisului (25 ian.)

De origine capadocian, a ocupat scaunul Episcopiei Tomisului prin anul 360.

Date despre acest episcop avem de la Sozomen și Teodoret al Cirului. Astfel, Sozomen (urmare în pagina 4)

vorbește despre vizita împăratului arian Valens (364-378) la Tomis, în anul 369, pe când se întorcea dintr-o expediție împotriva goților. Autorul spune în "Istoria sa bisericească" ca împăratul a intrat în biserica episcopala și a cerut episcopului Vetranion să intre în comuniune cu arienii pe care îi simpatiza, și să slujească împreună cu ei. Marele episcop a apărut dreapta credință și "a vorbit împăratului cu îndrăzneală despre hotărârile celor 318 Sfinți Părinți de la Sinodul I de la Niceea (325) împotriva lui Arie, pe care nu le putea călca".

Teodoret, episcopul Cirului, spune și el: "Iar Vetranion, fiind împodobit cu tot felul de virtuți și încredințându-i-se sarcina de arhieru peste cetățile din toată Sciția (Dacia Pontica), și-a înflăcărat cugetarea cu râvnă și a înfruntat stricarea învățăturilor drepte credințe și fărădelegile comise de Valens împotriva dreptcredincioșilor..."

Sfântul Vetranion este considerat de unii teologi autorul "Scrisorii Bisericii Goției (Daciei Traiane) către Biserica din Capadocia ..." care a însoțit moaștele Sfântului Sava Gotul. El a contribuit împreună cu guvernatorul Daciei Pontice, Iunius Soranus, la transportarea moaștelor Sfântului Mucenic Sava Gotul din Dacia la Cezareea Capadociei.

FERICIȚI CEI PRIGONIȚI

Sfinții Trei Ierarhi și Sfinții închisorilor

Cu Părintele Ilie Lăcătușu am stat 4 ani la Periprava, în Deltă. El s-a remarcat, în general, prin interiorizarea lui puternică și prin tăcere; rar îl auzai vorbind ceva, și atunci când o făcea, era foarte important ceea ce spunea, de cele mai multe ori ne îndemna să ne rugăm atunci când eram în vreo primejdie. Despre acest om pot să spun că avea cu adevărat darul smereniei. Căuta tot timpul să nu iasă în evidență cu ceva, făcea pe neîsemnatul. Îmi amintesc de o întâmplare minunată din

Deltă, când Părintele Ilie a jucat un rol foarte important. În 30 ianuarie, ne-au trimis în colonie, la canal la tăiat de stof. Vă dați seama ce însemna lucrul acesta pe un frig de iarnă? Moarte curată. Eram toți înspăimântați, mai ales că îi văzusem și pe caralii noștri cu mitraliera, vreo patru mitraliere. Probabil așteptau să ne execute, crezând că vom refuza comanda. Era o deschidere acolo, de apă, de vreo patruzeci de hectare și stuful era tocmai în adâncime. Toți am început să murmurăm și nu prea aveam de gând să intrăm în apă. Ne-au ordonat să intrăm și să scoatem câte doi snopi. Pentru cine făceam noi astea? Nu avea niciun sens. Măi, și cum să intri în apă? Calci te duci într-o știoală, nu te mai scoate nimeni de acolo. Am ezitat la început. Dar Părintele Ilie a avut un cuvânt foarte ferm și ne-a îmbărbătat pe toți: „Măi, intrăm pentru că ăștia îs puși pe gând rău; ăștia trag în noi. Să intrăm în apă, că Maica Domnului și Sfinții Trei Ierarhi ne vor scoate nevătămați”. Măi, și am intrat. Am ajuns acolo, până la bărbie am intrat în apă. Am tăiat frumos snopi. Și ne miram cu toții că lucram ca pe uscat. Unii până la piept, unii până la gât, unii în sfârșit până la jumătate, cum ne-a prins locul pe fiecare acolo. Și am scos. Am mers vreo trei ore în apă, și am scos la mal cei doi snopi. Dar nu era numai așa că-l tai cu frunze, trebuia frumos, curățat, măsurat, pus la dimensiune și era un ger de - 30° afară, gheața groasă de 20-25 cm, încât vedea nufărul galben înflorit sub gheață. Sus ne însoțeau niște păsări, care ne-au urmărit în tot acest timp și dedesubt florile de sub gheață. Ei bine, eram cu toții nevătămați și uzi. Curgea apa de pe noi. Mare minune a fost atunci. Că dimineața, când am intrat noi era ceață, nori și rece, așa te prindea la oase. Și dintr-odată a apărut soarele, măi băieți, s-a luminat de ziua. Era o căldură, de se minunau și caralii. Ne-am dezbrăcat și s-au uscat hainele ca la cea mai fierbinte sobă, așa aburi ieșeau din toate. Ne-am încălțat, ne-am îmbrăcat și hai la colonie. Și așa Maica Domnului și Sfinții Trei Ierarhi au fost cu noi și ne-au ajutat, chiar în ziua de 30 ianuarie. Și vă spun că nu s-a întâmplat să fie niciun bolnav, niciun internat, n-o fost nimic. Și aceasta datorită rugăciunilor Părintelui Ilie, că altfel cred că eram cu toții morți...

(Din volumul: *Din temnite spre sinaxare, Iustin Pârvu*)

Moaștele
Pr. Ilie
Lăcătușu
se află în
cimitirul
Adormirea
Maicii
Domnului
din
cartierul
Giulești.

POSTUL CEL MARE

Călătoria către Lumină

Alexander SCHMEMANN

(Fragmente din volumul *Postul cel Mare*)

Când un om porcede într-o călătorie trebuie să cunoască încotro se îndreaptă. La fel și cu Postul. Mai presus de orice, Postul este o călătorie duhovnicească, iar destinația sa sunt Paștile, „Praznic al praznicelor”. El este pregătirea pentru „plinirea Paștilor, descoperirea cea adevărată”. De aceea, trebuie să începem prin a încerca să înțelegem legătura dintre Post și Paști, pentru că aceasta descoperă ceva esențial, ceva fundamental referitor la credință și la viața noastră creștină.

... De ce putem cânta așa cum o facem în timpul Liturghiei pascale: *Astăzi toate s-au umplut de lumină, cerul și pământul și cele de sub pământ?* Cu ce înțeles prăznuim, așa cum afirmăm că o facem: *moartea morții, zdrobirea iadului, începutul unei noi și nesfârșite vieți...* ? Răspunsul la toate aceste întrebări este **noua viață**, care a răsărit din

mormânt, ne-a fost dăruită nouă, tuturor celor ce credem în Hristos. Și ne este dată în ziua Botezului nostru, în care, așa cum Sfântul Apostol Pavel spune: *ne-am îngropat cu El în moarte, prin botez, pentru ca precum Hristos a înviat din morți, prin slava Tatălui, așa să umblăm și noi întru înnoirea vieții*. Astfel, de Paști prăznuim Învierea lui Hristos ca pe ceva ce s-a petrecut și se petrece **cu noi**. Pentru că fiecare am căpătat darul acestei vieți noi, puterea de a o primi înăuntrul nostru și de a trăi după rânduielile ei. Este un dar care schimbă total atitudinea noastră față de orice în această lume, inclusiv față de moarte. prin acest dar putem afirma cu bucurie: *Moartea nu mai există*. O, dar moartea este încă acolo, să fim siguri, încă o înfruntăm, iar într-o zi va veni să ne ia. Căci în aceasta stă întreaga noastră credință: prin propria Sa moarte, Hristos a schimbat natura intimă a morții, a transformat-o într-o **punte** – o trecere, un „Paști” – către Împărăția lui Dumnezeu, schimbând tragedia tragediilor într-o biruință capitală. *Cu moartea pe moarte călcând*, ne-a făcut părtași la Învierea Sa. Acesta este motivul pentru care, la sfârșitul Utreniei Paștilor spunem: *Hristos a înviat și viața stăpânește! Hristos a înviat și nici un mort nu rămâne în mormânt!*

Aceasta este credința Bisericii, mărturisită și arătată prin nenumărații săi sfinți. Oare nu ni se confirmă zilnic că aceasta credință o avem foarte rar, că tot timpul

risipim și înșelăm *viața cea nouă* pe care am primit-o ca pe un dar, și că, de fapt, noi trăim ca și cum Hristos n-ar fi înviat din morți, ca și cum acest unic eveniment nu ar avea nici un sens pentru noi? Toate acestea se petrec din cauza slăbiciunii noastre, din cauza imposibilității noastre de a trăi statornic în *credință, nădejde și dragoste*, la acel nivel către care Hristos ne-a ridicat când a spus: *Căutați mai întâi Împărăția lui Dumnezeu și dreptatea Sa*. Pur și simplu uităm toate acestea – atât de ocupați, atât de adânciți suntem în problemele noastre cotidiene – și pentru că uităm, cădem. Iar din cauza acestei uitări totale, din cauza acestei căderi și a acestui păcat, viața noastră devine din nou cea **veche** – neînsemnată, tristă, și în cele din urmă, zadarnică – o peregrinare lipsită de sens către un sfârșit al vieții fără sens. Reușim să uităm chiar și moartea, iar atunci, pe neașteptate, în mijlocul vieții noastre **fericite** se apropie – înfricoșătoare, implacabilă, absurdă... Trăim ca și când El nu ar fi venit niciodată. Acesta este singurul păcat adevărat, păcatul păcatelor, nesfârșita tristețe și tragedie a creștinătății noastre.

Dacă pricepem aceasta, atunci putem înțelege ce sunt Paștile, de ce este nevoie de Post și ce implică acesta.

Pentru că abia atunci înțelegem că tradițiile liturgice ale Bisericii, Toate perioadele și slujbele sale, există, întâi de toate, cu scopul de a ne ajuta să recăpătăm vederea și gustul acestei **vieți noi** pe care atât de ușor o risipim și o înșelăm, pentru a face pocăință și a ne întoarce la ea. Cum putem iubi și dori ceea ce nu cunoaștem? Cum putem așeza mai presus de orice altceva în viața noastră, ceva ce nu am văzut și de care nu ne-am bucurat? Pe scurt: cum putem căuta o împărăție despre care nu știm nimic? Slujbele Bisericii au fost de la început și încă sunt intrarea noastră înăuntru, comuniunea noastră cu **viața cea nouă a Împărăției**. Biserica ne descoperă prin viața sa

liturgică ceva despre care *urechea nu a auzit, ochiul nu a văzut ce încă nu a intrat în inima omului, dar Dumnezeu l-a pregătit pentru cei ce-L iubesc pe El*. Iar în centrul acestei vieți liturgice, ca inimă și apogeu al său, precum soarele care răsărind pătrunde în tot locul, stau Paștile. Aceasta este ușa deschisă în fiecare an către negrăita frumusețe a Împărăției lui Hristos, este pregustarea bucuriei veșnice care ne așteaptă, slava biruinței care, deși nevăzută, umple deja întreaga Creație: *Moartea nu mai există!* Slujbele Bisericii, în totalitatea lor, gravitează în jurul Paștilor și, prin urmare, anul liturgic, adică succesiunea timpurilor liturgice și a praznicelor, devine o călătorie, un pelerinaj către Paști, **Sfârșitul** care este în (continuare în pagina 6)

același timp și **Începutul**: sfârșitul tuturor celor **vechi**, începutul vieții celei noi, puntea statornică ce leagă această lume cu Împărăția deja descoperită prin Hristos.

Și totuși, viața veche, cea a păcatului și a meschinăriei, nu este ușor de biruit și de schimbat. Evanghelia așteaptă și cere de la om un efort de care, în starea sa actuală, este practic incapabil. Suntem ispitiți cu o privesc, un țel, un fel de viață care sunt atât de mult peste posibilitățile noastre! Chiar și apostolii, când au auzit învățăturile Domnului lor, L-au întrebat cu deznădejde: *Dar cum poate fi posibilă aceasta?* Într-adevăr, nu este ușor să respingem un ideal de viață mărunț – construit pe grijile zilnice ale căutării bunurilor materiale, siguranței și plăcerii – pentru un ideal de viață în care desăvârșirea este scopul ultim: *Fiiți desăvârșiți precum Tatăl vostru cel din ceruri desăvârșit este!*

Lumea aceasta, prin toate mijloacele sale de comunicare, ne îndeamnă: Fii fericit, ia-o domol, urmează calea cea mai simplă! Hristos spune în evanghelie: *Alege calea cea strâmtă, luptă și pătimește, pentru că aceasta este calea către singura fericire adevărată...*

În Biserica primară, scopul principal al Postului era să pregătească „catehumenul”, adică pe creștinul nou convertit pentru Botez (care, în vremea aceea, se săvârșea în timpul Liturghiei pascale). Dar chiar și atunci când Biserica arareori mai boteza adulți, iar instituția catehumenatului dispăruse, scopul fundamental al Postului a rămas neschimbat. Cu toate că noi suntem botezați, risipim și înșelăm permanent ceea ce am primit la Botez. De aceea, Paștile reprezintă întoarcerea noastră anuală la propriul nostru botez, pe când Postul este pregătirea noastră printr-un efort încet și susținut pentru a realiza la sfârșit propria noastră „trecere” sau „pascha” (paști) către viața cea nouă în Hristos...

O călătorie, un pelerinaj! Totuși, îndată ce începem acest pelerinaj, îndată ce facem primul pas în „tristețea strălucitoare” a Postului, vedem – foarte, foarte departe – destinația. Aceasta este bucuria Paștilor, este intrarea întru slava Împărăției. Și este această vedere, pregustarea Paștilor, care face tristețea Postului strălucitoare și ostenele noastre postitoare o „primăvară duhovnicească”.

Dorința (Duminica lui Zaheu – 17 ian.)

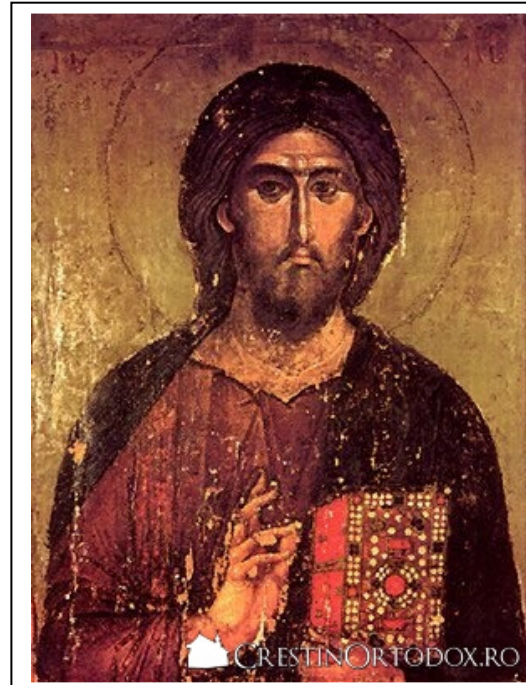
Cu mult înainte de începutul propriu-zis al Postului, Biserica face cunoscută apropierea acestuia și ne invită să pășim în perioada de pregătire de dinainte de Post.

Este o trăsătură caracteristică a tradiției liturgice ortodoxe, aceea că fiecare sărbătoare sau perioadă importantă – Pști, Crăciun, Înălțare etc. – este anunțată și pregătită. De ce? Din cauza unei profunde cunoașteri psihologice a firii omenești de către Biserica. Cunoscând

su-perficialitatea și înspăimântătoarea laicizare a vieții noastre, Biserica cunoaște și neputința noastră de a ne schimba rapid, de a trece brusc de la o stare duhovnicească sau intelectuală la alta. Astfel, cu mult înainte ca ostenele Postului să înceapă, Biserica ne atrage atenția asupra seriozității acestora și ne invită să reflectăm asupra semnificației lor. Înainte de a putea „practica” Postul, ni se dă tâlcul său. Această pregătire include cinci Duminici consecutive ce-l preced. Fiecare din aceste cinci Duminici – prin pericopele sale biblice specifice – este dedicată unor aspecte fundamentale ale pocăinței. Prima înștiințare referitoare la Post este făcută în Duminica în care se citește pericopa evanghelică despre Zaheu. Aceasta este istoria unui om prea mic de statură pentru a-L vedea pe Isus, dar care **dorea** atât de mult să-L vadă încât s-a urcat într-un copac. Iisus a răspuns dorinței acestuia și a mers în casa lui.

Astfel, tema acestei prime vestiri este **dorința**. Omul urmează dorinței sale. Se poate spune chiar că omul **este** dorință, iar acest adevăr psihologic fundamental despre firea omenească este mărturisit de Evanghelic: *Unde este comoara ta*, spune Hristos, *acolo este inima ta*. O dorință puternică înfrânge limitările firești ale omului; când cu pasiune omul dorește ceva, realizează lucruri pe care *firea* nu le poate săvârși. Fiind „scund” el se biruie și se transcede pe sine. Singura problemă este totuși dacă noi ne dorim lucrurile bune, dacă puterea dorinței din noi este orientată către scopuri bune sau dacă – în cuvintele unui ateu existențialist, Jean Paul Sartre – omul este o *misturie zadarnică*.

Zaheu și-a dorit „lucrul bun”, el a dorit să-l vadă pe Hristos și să se apropie de El. Acesta este primul simbol al pocăinței, pentru că pocăința începe ca o redescoperire a naturii profunde a tuturor dorințelor, dorința după Dumnezeu și după dreptatea Lui, după viața adevărată. Zaheu este „scund” – neînsemnat, păcătos și mărginit – totuși, dorința lui a biruit peste toate acestea. El a forțat atenția lui Hristos; L-a adus pe Hristos în casa lui. Aceasta este deci prima vestire, prima invitație: să conștientizăm ceea ce avem cel mai *(continuare în pagina 7)*

profund și adevărat în noi, să conștientizăm setea și foamea pentru Absolutul care este în noi, chiar dacă îl știm sau nu. Și, dacă dorim îndeajuns de profund, îndeajuns de puternic, Hristos va răspunde. Atunci când însă ne abatem de la acest Absolut și îl părăsim, dorințele noastre se transformă într-o „mistuire zadarnică”.

Smerenia (Duminica Vameșului și a Fariseului – 24 ian.)

... Pericopa evanghelică din această duminică ne înfățișează un om satisfăcut întotdeauna de sine, care consideră că se supune tuturor cerințelor religioase. El este sigur pe sine și mândru de el. În realitate, totuși, el a falsificat sensul religiei pe care o reduce astfel la detalii exterioare și își măsoară cucernicia prin prisma zeciuiei pe care o dă la templu. Însă vameșul se smerește pe sine și smerenia sa îl îndreptățește pe el în fața lui Dumnezeu.

Dacă există o calitate morală desconsiderată și chiar negată astăzi, aceea este smerenia. Cultura în care trăim ne insuflă permanent sensul mândriei, al măririi de sine, al îndreptățirii de sine. Smerenia – fie individuală sau comună, etnică sau națională – este privită ca un simbol al slăbiciunii, ca ceva degradant pentru un om adevărat. Chiar și bisericile noastre, nu sunt ele îmbibate cu același spirit al fariseului? Nu dorim noi ca orice contribuție, orice faptă bună”, tot ceea ce facem pentru Biserică să fie cunoscut, laudat, să fie mediatizat?

Dar ce este atunci smerenia? Răspunsul la această întrebare pare a fi unul paradoxal pentru că își are rădăcinile într-o afirmație aparent neobișnuită: **Dumnezeu Însuși este smerit!** Totuși, pentru acela care ÎL cercetează pe Dumnezeu și-L contemplă în Creația Sa și în lucrările Sale de mântuire, este evident că smerenia este, într-adevăr, o virtute divină, adevăratul conținut și strălucirea acelei **slave** care, așa cum cântăm în timpul Sfintei Liturghii, umple cerul și pământul. În mentalitatea noastră omenească, avem tendința de a opune „slava” și „smerenia” – ultima fiind pentru noi un semn de slăbiciune. Pentru noi, ignoranța și incompetența sunt cei doi factori ce ne determina sau ar trebui să ne determine să ne simțim smeriți. Este aproape imposibil să „traduci în fapt” omului modern, hrănit din publicitate, din afirmarea de sine și dintr-o nesfârșită laudă de sine, că tot ceea ce este într-adevăr perfect, frumos și bun este în același timp **în mod firesc smerit**; datorită perfecțiunii sale nu necesită în niciun fel „publicitate”, slavă exterioară sau

„adulare”. Dumnezeu este smerit **pentru că este perfect**; smerenia Lui **este** slava Sa și sursa adevăratei frumuseți, perfecțiuni și bunătăți. Oricine se apropie de Dumnezeu și-L cunoaște devine imediat părtaș la smerenia divină și este înfrumusețat prin ea. Aceasta este taina Fecioarei Maria, Maica lui Hristos, a cărei smerenie a făcut-o bucuria întregii Creații și cea mai mare revelație a frumuseții pe pământ, taina tuturor sfinților și taina fiecărei ființe umane din timpul puținelor momente ale apropierii sale de Dumnezeu.

Cum poate deveni cineva smerit? Simplu: contemplându-l pe Hristos, smerenia divină întrupată, Cel prin Care Dumnezeu a descoperit, o dată pentru totdeauna, slava Sa ca smerenie și smerenia Sa ca slavă. *Astăzi*, a pus Hristos în noaptea supremei Sale smerenii, *Fiul Omului se prea slăvește și Dumnezeu se preaslăvește în El*. Smerenia se învață contemplându-l pe Hristos, Care a spus: *Învățați de la Mine, pentru că sunt blând și smerit cu inima*.

În cele din urmă smerenia se învață măsurând totul prin El, raportând totul la El. Fără Hristos, adevărata smerenie este imposibilă, dar cu fariseul religia însăși devine un act de mândrie al realizărilor umane, o altă formă de mărire de sine fariseică.

Perioada de post începe, astfel, printr-o căutare, o rugăciune de smerenie, care este începutul adevăratei pocăințe. Pentru că pocăința, mai presus de orice, este **o întoarcere la adevărata rânduială a lucrurilor**, refacerea vederii limpezi asupra lucrărilor divine. Ea este deci înrădăcinată în smerenie și smerenia – dumnezeiasca și minunata smerenie – este

rodul și sfârșitul pocăinței. *Să fugim de ... vorba cea înaltă a fariseului*, spune **Condacul** acestei zile **și să învățăm mulțimea graiurilor celor smerite ale vameșului** ... Suntem la ușile pocăinței și la cel mai solemn moment al privegherii de Duminică: după ce Învierea și arătarea lui Hristos au fost vestite – *Învierea lui Hristos văzând ...* – cântăm pentru prima dată **troparele** ce ne vor însoți în întregul Post:

Ușile pocăinței deschide-mi mie, Dătătorule de viață; că mâneacă dubul meu la Biserica Ta cea sfântă, purtând locaș al trupului cu totul spurcat. Ci ca un Îndurat curățește-L cu mila milostivirii Tale.

În cărările mântuirii îndreptează-mă, Născătoare de Dumnezeu, căci cu păcate grozave mi-am spurcat sufletul și cu lenevire mi-am cheltuit toată viața mea; ci cu rugăciunile tale spală-mă de toată necurăția.

La mulțimea păcatelor mele celor rele, cugetând eu, ticălosul, mă cutremur de înfricoșata și a judecării, ci îndrăznind spre mila milostivirii Tale, ca David strig Ție: Miluiește-mă Dumnezeule după mare mila Ta.

Întoarcerea din exil (Duminica Fiului Risipitor – 31 ian.)

Împreună cu imnurile cântate în această zi, parabola ne dezvăluie timpul pocăinței ca fiind **întoarcerea omului din exil**. Fiul risipitor, ni se spune, a plecat într-o țară îndepărtată, cheltuind toți banii pe care îi avea. O țară îndepărtată! Această definiție a condiției noastre umane, pe care trebuie să ne-o asumăm și să ne-o impropiem atunci când începem să ne apropiem de Dumnezeu este unică. Un om care nu a trecut niciodată prin această experiență, fie ea chiar foarte scurtă, care nu a simțit niciodată că este înstrăinat de Dumnezeu și de adevărata viață, nu va înțelege niciodată care este esența creștinismului. Și acela care se simte perfect „acasă” în această lume și în viața ei, care niciodată nu a fost atins de dorința după o altă Realitate, nu va înțelege ce este pocăința.

Pocăința este adesea identificată cu o înșiruire rece și „obiectivă” a păcatelor și a greșelilor, ca un act de pledoarie pentru vinovăție în fața unei acuzații juridice. Spovedania și dezlegarea de păcate sunt privite ca fiind de natură juridică astfel încât ceva esențial este omis, ceva fără de care nici spovedania și nici dezlegarea de păcate nu au nicio semnificație sau putere reală. Acest „ceva” este chiar **sentimentul de înstrăinare de Dumnezeu**, de bucuria comuniunii harice cu El, înstrăinarea de la adevărata viață creată și dată de Dumnezeu.

Este ușor să mă spovedesc că nu am postit în zilele rânduite, că nu mi-am făcut rugăciunile sau că m-am mâniat. Este un lucru diferit, totuși, acela de a realiza dintr-o dată că am pângărit și că mi-am pierdut frumusețea sufletească, că sunt departe de adevărata mea casă, de adevărata mea viață, și că ceva prețios, curat și frumos a fost rupt fără speranță în structura intimă a existenței mele. Aceasta și numai aceasta este pocăința, dorința adâncă **de a te reîntoarce**, de a te înapoia, de a recăpăta căminul pierdut.

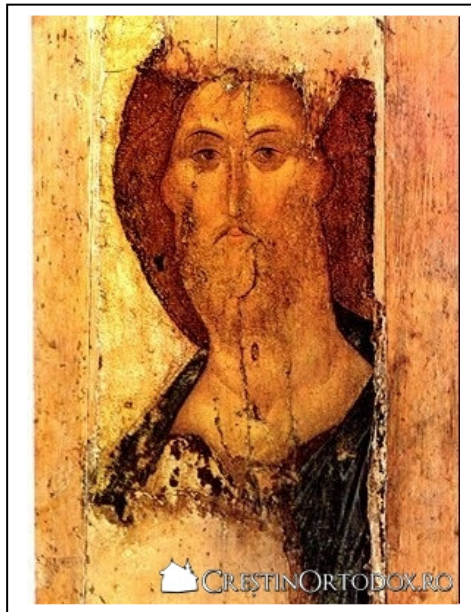
Eu am primit de la Dumnezeu bogății minunate: întâi de toate, viața și posibilitatea de a mă bucura de ea, de a o umple de sens, de dragoste și cunoaștere; apoi – în Botez – noua viață a lui Hristos Însuși; darul Sfântului Duh, pacea și bucuria Împărăției veșnice. Am primit cunoașterea lui Dumnezeu și prin El cunoașterea întregii Creații și puterea de fi Fiul lui Dumnezeu. Și toate acestea le-am pierdut, toate acestea le risipesc în tot timpul, nu numai prin „păcatele” și „greșelile” personale, ci și prin păcatul păcatelor, îndepărtarea dragostei mele de

Dumnezeu, preferând „țara îndepărtată” în locul minunatei Case a Tatălui.

Biserica este însă aici ca să-mi amintească de ceea ce am părăsit și am pierdut. Și așa cum ea îmi reamintește, îmi amintesc și eu: *De la părinteasca slava Ta depărtându-mă neînțelepțeste, spune Condacul acestei zile, întru răutăți am risipit bogăția ce mi-ai dat. Pentru aceasta, glasul desfrânatului aduc Ție: Greșit-am înaintea Ta, Părinte Îndurate! Primește-mă pe mine, cel ce mă pocăiesc și mă fă ca pe unul din slujitorii Tăi.*

Și atunci când **îmi amintesc**, găsesc în mine dorința și puterea de a mă reîntoarce; *...mă voi întoarce la Tatăl Meu plângând în lacrimi: primește-mă ca unul din slujitorii Tăi.*

O particularitate liturgică a acestei **Duminici a Fiului Risipitor** trebuie menționată aici în mod special. La utrenie, după solemnul dar veselul Psalm al **Polieleului**, cântăm tristul și nostalgicul Psalm 136:

La râul Babilonului, acolo am șezut și am plâns când ne-am adus aminte de Sion ...

Cum să cântăm cântarea Domnului în pământ străin?

De te voi uita, Ierusalime, uitată să fie dreapta mea!

Să se lipească limba mea de grumașul meu, de nu-mi voi aduce aminte de tine, de nu voi pune înaintea Ierusalimului, ca început al bucurie mele.

Acesta este Psalmul înstrăinării. El era cântat de evrei în captivitatea lor babilonică, pe când se gândeau la orașul sfânt al Ierusalimului. El a devenit cântecul

omului atunci când realizează îndepărtarea lui de Dumnezeu și, realizând aceasta, devine om din nou; ca unul ce nu poate fi niciodată pe deplin satisfăcut de nimic din această lume decăzută, care prin structură și vocație este un pelerin al Absolutului.

Iubirea de sine

Începutul tuturor patimilor este iubirea de sine, iar sfârșitul lor, mândria. Iar iubirea de sine este iubirea nerațională de trup. Cel ce a tăiat-o desăvârșit pe aceasta, a tăiat împreună toate patimile care apar din ea.

Sf. Maxim MĂRTURISITORUL

Miniștrii de finanțe

Zaheu, personajul întâmplării din Evanghelia citită la Sfânta Liturghie, este un soi de ministru al finanțelor – stabilește și colectează la buget impozitele și taxele vremii – de acum două mii de ani. Și atunci, ca și acum, nedreptățile erau o regulă și nu o excepție (vameșii adunau pentru rege dar și pentru ei) și tot la fel, ne spune de nenumărate ori textul Bibliei, dup[cum ne spun și alte texte ale vremii, cei mai asupriți erau cei săraci și văduvele, adică cei mai fără apărare.

Ce s-a întâmplat însă atât de excepțional cu acest om, atât de jos căzut în viața lui și în ochii semenilor, pentru ca el să ajungă erou pilduitor al Noului Testament, model pentru alții? Ce a făcut Zaheu, mai marele vameșilor? Să depănăm și să descoasem povestea sa.

L-a căutat pe Dumnezeu. Auzind de sosirea lui Iisus, Zaheu, împins – ca și orbul de duminica trecută – în spatele mulțimii, se urcă într-un copac, și astfel iese în afara masei, se singularizează. Și tot asemenea, Iisus îi răspunde, îi arată că știe de existența sa, îi zice chiar pe nume: *Zahee, grăbește-te de te coboară jos, căci astăzi trebuie să rămân în casa ta!*

Dar ce căuta un personaj atât de important al statului, și atât de dezlegat de morala credinței, în drumul lui Hristos? Ar fi putut fi curiozitatea, dar modul de acțiune nu se potrivește cu statutul social și cu posibilitățile vameșului. Aflăm însă imediat, căci:

L-a primit în casa sa. Iisus pare că s-a invitat la el acasă. Dar dacă El îi știe numele, cu siguranță (și normal pentru Dumnezeu) îi știe și gândurile, iar îndemnul Său îl putem înțelege ca un răspuns la o invitație mută a vameșului, poate nici sieși mărturisită. Și chiar așa sună cuvintele sale: a acceptare. Iar Zaheu *a coborât degrabă și L-a primit, bucurându-se.* Zaheu s-a bucurat pentru că îl aștepta; iată răspunsul la întrebarea de mai sus. Curiozitatea, câtă o fi fost, era doar forma; conținutul era altul, mult mai din adânc.

Și-a mărturisit păcatele de bună voie și și-a luat singur canon de pocăință. Odată ajuns Iisus în casa vameșului, acesta anunță că împarte jumătate din averea sa săracilor, iar celor pe care i-a nedreptățit le va da înapoi împătrit. Ar

putea fi un răspuns la murmurele dezaprobatoare ale evreilor dreptcredincioși față de faptul că Iisus *a intrat să găzduiască la un om păcătos*, o încercare de a câștiga bunăvoința tuturor? Dar Zaheu face mai mult decât un gest conjunctural: își ia un legământ pentru viitor: să repare greșelile trecutului și să fie de acum înainte un om drept.

Iar Iisus, care cunoștea pregătirea sufletului său, muștrările de conștiință și părerile de rău, dar și speranța de a fi iertat, îl dezleagă de păcate: *Astăzi s-a făcut mântuire casei acesteia, căci și acesta este fiul lui Avraam.*

Iată cum un om bogat, un puternic nedrept al acelor zile, s-a mântuit. Ceea ce nu am auzit a se întâmpla astăzi: niciunul dintre puternicii, bogații și, de regulă, nedreptii acestor vremuri – și nu ne gândim numai la miniștrii de finanțe – nu a parcurs acest model simplu și nici dintre cei mai mici ca ei, următorii lor și următorii următorilor lor nu se aude vânt de muștrări de conștiință și de schimbare, deși de “schimbare” auzim mereu (doar schimbarea cadrelor, nu și a obiceiurilor). Și așa, tot mai mult, se propagă în societatea românească modelul invers: fără conștiință, fără limite, fără Dumnezeu.

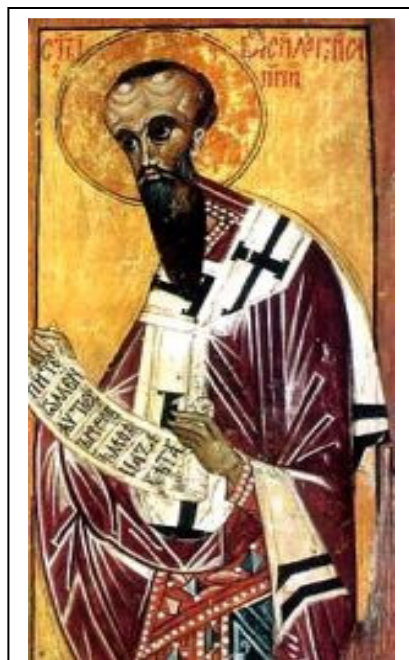
Fiecare din noi este însă, oarecum, un Zaheu, iar casele noastre sunt ca ale lui, pentru că în noi, ca și în ele, stăpânește mândria, lăcomia, răutatea, egoismul, nepăsarea, desfrâul; adică trupul trecător și moartea veșnică. Dar Dumnezeu, care pe toate le știe, chiar și pe cele mai ascunse suferințe din inimile noastre, nu numai că ne așteaptă: El vine înaintea noastră să ne cheme la căință, așteaptă să îl poftim în casa sufletului nostru, să ne ajute să ne aflăm greșelile, să le mărturisim și să luptăm în viitor cu ele. Dacă vom striga, ca orbul, sau ne vom sui în copac, ca Zaheu, dacă-l vom pofti la noi, ne vom regreta sincer păcatele și ne vom îmbrăca cu hainele rugăciunii și faptelor bune și nouă ne va spune: *Astăzi s-a făcut mântuire casei acesteia. Amin!*

Îl auzim pe Dumnezeu ?

Omul care trăiește în vremelnicie își închipuie și crede că, la rugăciune, esențialul, scopul silinței lui este că Dumnezeu aude ceea ce el îl roagă. Și totuși, în veșnicul înțeles al adevărului, e tocmai pe dos: rugăciunea nu are temeii în adevăr când Dumnezeu aude ceea ce este rugat să se împlinescă, ea are temeii când cel care se roagă nu încetează de a se ruga până ce ajunge el însuși cel care aude ce vrea Dumnezeu.

Sören KIRKEGAARD

Sfântul Vasile cel Mare

01 - Ianuarie

DE VORBĂ CU Sf. Ioan Gură de Aur

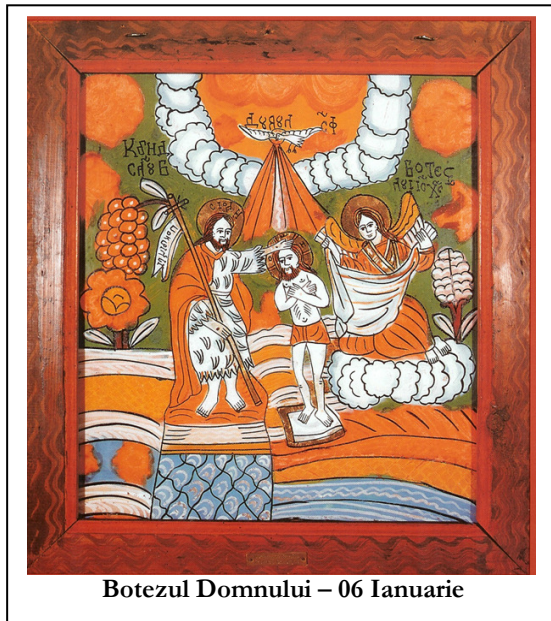
Mai reci ca cenușa

...Noi însă am ajuns mai reci decât cenușa și mai morți decât morții. Și am ajuns așa, cu toate că vedem pe Pavel că zboară mai presus de cer și de cerul cerului, că biruie și depășește toate mai iute ca flacăra, pe cele de jos, pe cele de sus, pe cele prezente, pe cele viitoare, pe cele ce sunt, pe cele ce nu sunt. Dar dacă pilda lui Pavel ți se pare prea mare pentru tine, cu toate că scuza aceasta pornește din pricina trândăviei sufletului tău – că în ce ți-e superior Pavel, ca să spui că ți-i cu neputință să-l imiți? – dar, ca să nu ne certăm, să-l las pe Pavel și să ne gândim la primii creștini, care au aruncat banii, moșiile și orice preocupare și grijă lumească și s-au afierosit cu totul lui Dumnezeu, stăruind ziua și noaptea în învățătura cuvântului. Așa e focul cel duhovnicesc! Nu îngăduie să dorim cele de pe pământ, ci ne mută spre o altă dragoste. Din pricina aceasta, cel îndrăgostit de astfel de lucruri, face cu ușurință totul chiar de-ar trebui să-și părăsească averile, luxul și desfătarea, chiar de-ar trebui să disprețuiască slava, chiar de-ar trebui să-și dea sufletul. Odată intrată în suflet căldura aceluia foc, izgonește toată trândăvia și-l face pe cel cuprins de ea ușor ca pana. Disprețuind pe toate cele văzute, unul ca acesta se căiește neîncetat, varsă mereu izvoare de lacrimi și culege de pe urma lor mare plăcere. Da, nimic nu apropie și nu unește

atât de mult cu Dumnezeu ca astfel de lacrimi. Unul ca acesta nu se uită la cele din jurul lui, fie că locuiește în mijlocul orașelor, fie că trăiește în pustie, în munți și în vâlcele; și nici nu se mai satură de lacrimi, fie că-și plânge păcatele lui, fie că le plânge pe ale altora. De aceea, pe aceștia, înainte de alții, i-a fericit Dumnezeu zicând: „*Fericiți cei ce plâng*”. Cum ar fi putut Pavel să spună: „*Bucurați-vă pururea în Domnul*”, dacă aceste lacrimi n-ar naște plăcere? După cum plăcerea luminează este unită cu durerea, tot așa, lacrimile vărsate după placul lui Dumnezeu, odrăslesc bucurie neîncetată și nevestejită. Așa a ajuns mai curată decât fecioarele femeia cea păcătoasă, pentru că a fost cuprinsă de acest foc. Când pocăința, i-a cuprins sufletul, când a fremătat de dorul pentru Hristos, și-a despletit părul capului ei, a spălat sfintele Lui picioare cu lacrimile sale, le-a șters cu cosițele sale și a vărsat pe ele mir. Toate acestea erau fapte din afară, văzute de toată lumea; dar cele ce se petreceau în sufletul ei erau cu mult

mai mari decât acestea și le vedea numai Dumnezeu. De aceea, când auzim cele făcute de femeia păcătoasă, ne veselim împreună cu ea, ne bucurăm de faptele ei și o slobozim de toate păcatele ei.

Dacă noi, deci, care suntem răi, o judecăm așa, gândește-te la bunătățile de care s-a bucurat de la Dumnezeu! Gândește-te câtă fericire a cules de pe urma pocăinței ei, chiar înainte de a primi darurile lui Dumnezeu! După cum vazduhul se curățește după o ploaie bogată, tot așa, după lacrimi îmbelșugate, se pogoară în suflet liniște și alinare și dispăre întunecimea păcatelor. După cum ne curățim de păcate prin apă și prin Duh, tot așa ne curățim iarăși prin lacrimi și mărturisire; cu o singură condiție, să nu lăcrimăm de ochii lumii și spre laudă. Cel ce varsă lacrimi de ochii lumii și spre laudă trebuie ținut de rău mai mult decât o femeie care se împopoțonează, care își încondeiază sprâncenele și se sulemenește...

Botezul Domnului – 06 Ianuarie

Și vei vedea că, de multe ori, Domnul lăcrimează; dar niciodată nu-L vei vedea râzând, nici zâmbind măcar. Nici unul dintre evangheliști n-a spus-o. La fel și Pavel; a lăcrimat și el; și a făcut asta trei ani, ziua și noaptea; a spus-o și el, au spus-o și alții despre el; dar că a râs, n-a spus-o nici el, nici altul... Nu spun asta ca să opresc râsul, ci ca să curm râsul dezământat. Spune-mi, te rog, pentru ce te strici de râs, pentru ce trăiești nepăsător, când ești vinovat de atâtea păcate, când trebuie să te înfățișezi înaintea înfricoșătoarei judecăți și să dai amănunțită socoteală de toate faptele săvârșite

pe pământ?...

Cu toate acestea, sunt unii oameni atât de nesimțitori că și după aceste cuvinte spun:

- Să dea Dumnezeu să nu plâng niciodată, ci să-mi facă parte de râs și de joacă toată viața.

- Poate fi un gând mai copilăresc decât acesta? Că nu Dumnezeu îți face parte să joci, ci diavolul! Ascultă ce-au pățit cei ce-au jucat! „*A șezut poporul*”, spune Scriptura, *a mâncat și a băut și s-a sculat să joace!* Așa au făcut sodomenii, așa au făcut și cei de pe vremea potopului. Că și despre ei spune Scriptura că „*erau mândri, aveau de toate și se răsfătau de belșugul pâinii*”. Iar cei de pe timpul lui Noe vedeau că de atâtea ani se lucra la facerea corăbiei și totuși o duceau numai în petreceri, ca niște nesimțitori, fără să se gândească la cele ce aveau să se întâmple. De aceea, când a venit potopul, pe toți aceștia i-a măturat. (Din *Omilia la Matei, Omilia VI*)

O ISTORIE A ORTODOXIEI ROMÂNEȘTI

Bazilica paleocreștină (IV)

În ceea ce privește arhitectura primelor edificii creștine de la nordul Dunării, vom începe cu cele din zona cuprinsă în interiorul limesului **Daciei romane**, în primul rând cu cele din **Oltenia**.

Alegerea nu este întâmplătoare, deoarece, în această provincie se află importanta cetate dacică Drobeta, port la Dunăre, care a fost primul loc de pătrundere a stăpânirii Imperiului Roman în regatul Daciei, la circa 330 de ani după ce pătrunsese în regatul Macedoniei din peninsula Balcanică. În afară de acțiunea misionarilor, de legături strânse cu lumea daco-romană creștină, din sudul Dunării, organizată mai de timpuriu, creștinismul a fost adus și de înșiși soldații Imperiului Roman.

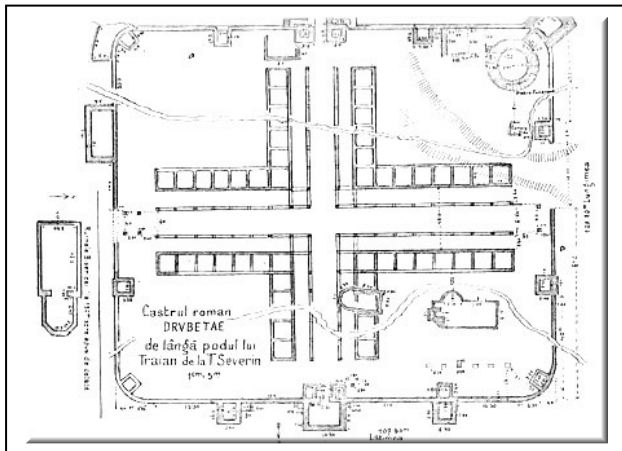
De aceea, răspândirea creștinismului, încă din secolul al II-lea, este îmbrățișată numai de populația daco-romană și în haină latină.

Cu peste un secol înainte de venirea slavilor în Balcani și cu circa 500 de ani înainte de creștinarea acestora (la 887), populația din toată peninsula, ca și cea din stânga Dunării, era organizată pe principiile Bisericii creștine atotcuprinzătoare, având o viață ecleziastică bine încheată, cu clerici de toate rangurile (subdiaconi, diaconi, preoți, episcopi, arhiepiscopi și monahi). Episcopii au fost de la început aleși de cler și de popor, și nu de împărat, ceea ce arată independența primordială a Bisericii.

Până în secolul al VI-lea, a existat în Dacia o puternică viață bisericească în orașe cu episcopi, iar în lumea satelor cu horepiscopi, ce erau trimiși de episcopatele din sudul Dunării începând cu secolul al III-lea. La 391, creștinismul devenise religie unică în statul roman, dată la care au fost interzise toate cultele păgâne din imperiu.

Astfel, în secolul al V-lea, traco-dacii romanizați din dreapta și din stânga Dunării nu numai că erau creștini, ci aveau și peste 50 de sedii episcopale, din care cca. 20 în Dacia pontică și în Dacia carpatică. Prin poziția sa strategică **Drobeta** (Tr. Severin) a fost dezvoltat, nu

întâmplător, de către 3 împărați romani, din care doi erau creștini: Constantin cel Mare și Justinian, devenind municipiu încă din 124 (închis cu zid de piatră de 1,10m grosime, protejat cu agger și șanț), iar în 194 este ridicat la nivelul de colonie romană. Drobeta ajunge astfel cel mai important centru urban al Daciei sudice, care dispunea de o mare bază militară cu 5 legiuni și 3 cohorte ce au beneficiat de castrul din piatră cel mai bine organizat (de 137,5x123m), ca și de podul de peste Dunăre, concepute de arhitectul Apollodor din Damasc, din dispoziția Împăratului Traian.

Dar nu în ultimul rând, **Drobeta reprezenta un puternic loc de răspândire a creștinismului**, mai ales în secolele IV-VI, prin amplasarea sa la întâlnirea unor drumuri importante și la capul de pod principal, de legătură fluentă cu Sudul Dunării.

Ruinele castrului, ale cărui temelii (de sec. II) relevă 5 faze de refaceri până în secolul al VII-lea, ilustrează distrugerile succesive prin care a trecut numai orașul roman. În partea de NV a castrului, în zona actuală a Pieței Ghika, a fost identificată o bazilică paleocreștină (de sec. III), cu 3 nave și absidă. După importanța localității, această bazilică a avut cel puțin un horepiscop.

În 1913, arheologul Vasile Pârvan identifica, în castru, vestigiile unei bazilici paleocreștine (de sec. VI) suprapuse peste clădirea comandamentului castrului.

În cetate, în zona Grădinii Publice, s-au descoperit temelii de biserică (de sec. VI), pe plan triconc, sub

biserica de sec. XIII, de tip „sală”. Ruine de biserică apar și în parcul Școlii Medii nr.1, ca și la Est de castrul din Parcul Muzeului Porțile de Fier, în grădina fostului Liceu Traian, unde s-a descoperit o biserică cu pronaos, naos și absidă cu 7 laturi la exterior.

Printre obiectele creștine ce au supraviețuit până la noi ne atrag atenția talismanele cu simboluri

creștine ori cu inscripții gnostice, gemele cu Abrasax (de sec. II), piatră de inel din onyx cu însemne criptografice (de sec. III), opaite de ceramică cu ansă în formă de cruce, sau cataramă de centură din bronz cu simbol creștin (de sec. V-VI). (*Va urma*)

(*Silvia PĂUN – ÎN ABSIDA ALTARULUI*)

SFANTA LITURGHIE

Rugăciunile de după citirea Sfintei Evanghelii

Episcopul NICODIM

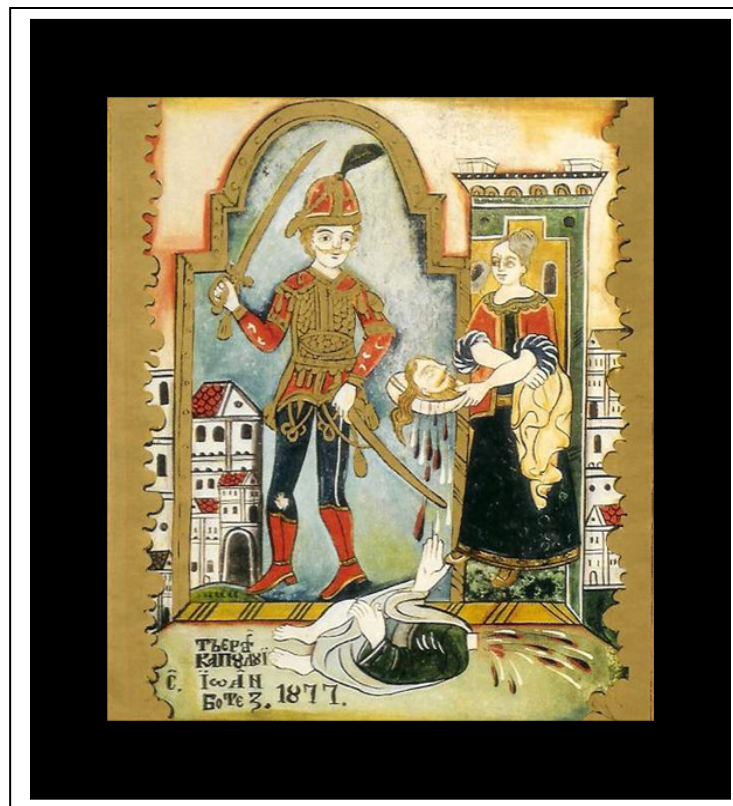
După citirea Sf. Evanghelii, preotul ne îndeamnă din nou la rugăciune și din nou înalță cereri către Dumnezeu, pentru mântuirea noastră, a tuturor, pentru sănătatea și mântuirea poporului creștin binecredincios, a cărmuitorilor, a oștirii și a păstorilor noștri sufletești; pentru mântuirea părinților și fraților noștri, care au răposat întru Domnul; pentru ctitorii sfintelor noastre biserici; pentru cei ce aduc daruri și fac bine sfintelor biserici; pentru cei ce se ostenesc și cântă, pentru toți cei ce stau la rugăciune în biserică.

În acest timp, roagă-te, creștine, cu inima umilită și cu suflet smerit, zicând în inima ta: **Doamne miluiește! Doamne, miluiește! Doamne, miluiește!**

Urmează apoi rugăciunile pentru cei chemați. În vechime, în cele dintâi timpuri ale creștinismului, oamenii nu se botezau toți de mici, ci unii se botezau în vârstă fiind. Aceștia, înainte de a primi Sfântul Botez, trebuia să învețe sfânta lege creștinească, rugăciunile și toate cele ce se cer unui bun creștin; în tot timpul cât se pregăteau pentru primirea Sfântului Botez, ei se numeau **chemați** și aveau dreptul de a veni la biserică și de a asculta slujba Sfintei Liturghii, însă nu toată, ci numai până la citirea Sfintei Evanghelii, când, după ce înălțau rugăciuni pentru cei luminați cu Sfântul Botez, se făcea o rugăciune și pentru ei; apoi li se porunca să iasă din biserică, prin cuvintele: **Cei chemați, ieșiți!** deși la noi nu se mai găsesc chemați, totuși rugăciunea pentru ei nu e de prisos, fiindcă dacă aceștia nu se găsesc la noi, se găsesc totuși în alte părți ale lumii, și iubirea creștină nu se mărginește numai la cei pe care îi cunoaștem, ci se întinde asupra tuturor celor ce caută mântuirea și pe toți voiește a-i ajuta să o dobândească, îndemnându-ne să ne rugăm Domnului și Mântuitorului a toată lumea, pentru toți.

În aceste clipe, cugetă, creștine, și la tine însuși și te întrebă: nu cumva și tu, cu toate că ești luminat cu Sfântul Botez, faci parte din numărul chemaților și ești, prin urmare, nevrednic de a lua parte la săvârșirea înfricoșătoarelor Taine ale lui Hristos? Nu cumva ai călcat legea dumnezeiască și făgăduințele date la Botez? Nu cumva ai pe sufletul tău păcate nespălate prin lacrimile pocăinței? Nu cumva inima ta este cuprinsă de vreo patimă urâtă, care o stăpânește și te face nevrednic de

locul sfânt în care te afli? Și deci, nu cumva ar trebui să ieși și tu afară din biserică, împreună cu cei chemați? Da, trebuie numai decât să ieși dacă ai păcătuit de moarte înaintea lui Dumnezeu, dacă duci o viață urâtă și nepocăită, dacă încalci poruncile lui Dumnezeu și învățăturile Sfintei Biserici, dacă nutrești ură și dușmănie neîmpăcată asupra cuiva, dacă iubirea de bani și avuții a pus stăpânire pe tine și, în sfârșit, dacă zgârcenia te ține ferecat ca niște cătușe de fier; dacă patima cea urâtă a beției, a fumatului și a jocului de cărți a pus stăpânire pe tine. Oamenilor stăpâniți de asemenea patimi, Sfântul Ioan Gură de Aur le zice: **Nimeni din cei nevrednici de a mânca din Masa cea dumnezeiască, nimeni din cei ce nu pot să primească Sângele cel ceresc, vărsat pentru iertarea păcatelor, nimeni din cei de nu sunt vrednici de jertfa cea Vie, nimeni din cei ce nu cunosc tainele credinței, nimeni din cei ce au buze întinate să nu cuteze a sta de față. Îndrăzni-vei să stai aici cu nepăsare, căscând a lene? De aceea, dacă ai mânie asupra vreunui dușman, arunc-o și leapadă dușmănia, ca să primești de la dumnezeiasca Masă lecuirea inimii tale.** Dacă Sfânta Biserică, mama noastră cea bună și duioasă, nu te îndepărtează în aceste clipe de la sânul ei, apoi aceasta trebuie să-ți fie un puternic îndemn de a te smeri înaintea Domnului, de a suspina din adâncul inimii tale, de a lăcrima, de a te căi de toate păcatele tale și a făgădui să nu mai faci în viitor nimic din ce ar putea să supere pe Tatăl Ceresc. (Va urma)

Soborul Sf Prooroc Ioan Botezătorul (07 ian.)

COALIȚIA ORIENTALĂ (IX)

Alexandru HORIA

Al treilea ochi

Orientul percepe textul nevăzut, energiile invizibile, de aici simțul premoniției la popoarele răsăritene, capacitatea **profeției**. Dar această capacitate miraculoasă apare sub două aspecte diferite: misticismul și magia. Creștinii sunt mistici în timp ce Islamul are o spiritualitate mai degrabă magică, aflată, am spune noi, sub zodia “lămpii lui Aladin”. Faimosul personaj din poveștile arabe este stăpânul unei lămpi fermecate care îi poate îndeplini toate dorințele. Duhul aflat în lampă iese ori de câte ori Aladin îl cheamă, spunându-i acestuia formula de supunere și recunoaștere: *Eu sunt al tău slujitor, fie că străbat văzduhurile în zbor, fie că sunt jos pe pământ!* Descoperim în această poveste arabă simbolistica magiei, elementele care definesc trăsătura **ocultă** a lumii islamice, aflată din acest punct de vedere în antinomie cu creștinismul, dat fiindcă învățătura lui Dumnezeu se bazează pe energia iubirii, nu pe vrăjitorie. E interesantă opinia unui exeget al religiei musulmane care afirmă că *revelațiile lui Mahomed au avut loc noaptea când spiritul este aplecat spre fantastic*.

Se spune că una din minunile pe care le-a înfăptuit Mahomed a fost aceea că a frânt în două luna de pe cer printr-o forță miraculoasă (așa se explică de ce mahomedanii au ca simbol semiluna). Această legendă sacră a influențat morala popoarelor arabe, exemplul profetului a rămas emblematic. În schimb, modelul creștin e fundamentat pe jertfă și iubire, Iisus nu a coborât în lume pentru a arăta oamenilor puterea lui supremă, el nu are o prezență “cratofanică”. Minunile săvârșite de el sunt milostive, el a înmulțit pînile și peștii și a prefăcut apa în vin dăruindu-le oamenilor. Mântuitorul nu a *rupt luna de pe bolta cerească* ci l-a înviat pe Lazăr din morți, biruind el însuși iadul în noaptea pascală *cu moartea pre moarte călcând*. E limpede că suntem în fața a două mentalități antinomice: pe de-o parte învățătura creștină a iubirii, pe de altă parte spiritul ocult al Islamului, ambele însă de factură orientală manifestate prin energii **hierofanice**. Dacă puterea Islamului înseamnă religie și magie, creștinismul răsăritean e întemeiat pe lucrarea Sfântului Duh sau, cu alte cuvinte, este de natură pneumatică. O caracteristică a trăitorilor în duh este că ei nu caută semnul “norocului”.

Citim în “Viețile Sfinților” o întâmplare a Sfântului Mucenic Haralambie. Acesta s-a aflat, la un moment dat, ca și legendarul Aladin, într-o situație deosebit de “norocoasă”. Într-una din zile cerurile s-au deschis și s-a auzit un glas dumnezeiesc spunând: *Vino, Haralambie la Mine. Cere-mi ce vrei și-ți voi da*. Răspunsul sfântului mucenic a fost următorul: *De este, Doamne, cu plăcere Ție, rog-mă ca oriunde se vor pune moaștele mele să nu fie niciodată foamete și nici duh stricăcios care să usuce roadele. Ci să fie în locurile acelea*

pace și sănătate trupească, mântuire sufletească și toate câte sunt de trebuință pentru nevoile oamenilor. Răspunsul lui Haralambie, spre deosebire de pretențiile lui Aladin, dezvăluie smerenia omului jertfitor, care renunță la toate bunurile lumesti dăruindu-și ființa celorlalți. Această atitudine nu e caracteristică lumii islamice unde sărăcia e blamată fiindcă învățătura lui Allah îi disprețuiește pe cei fără avere. *Sărăcia e aproape ca apostazia* ar fi spus Mahomed; pe de altă parte Coranul critică indiferența celor bogați față de cei nevoiași. În timp ce morala creștină îndeamnă spre asceză, legea mahomedană cultivă bogăția dar atât ortodocșii cât și islamicii văd realitatea cu “**al treilea ochi**” cum se spune, adică percep energiile subtile. Trăirea acestei cunoașteri este însă diferită, deoarece, așa cum afirmam mai devreme, Islamul are experiența magiei în timp ce Ortodoxia contemplă duhul dumnezeiesc. (*Va urma*)

Îngeri și zile

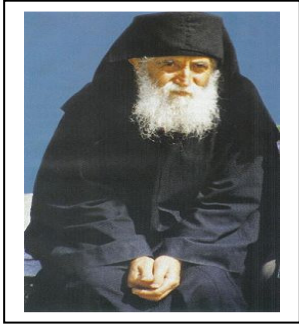
Dacă, așa cum spun o sumedenie de părinți răsăriteni și apuseni, fiecare existent stă sub tutela unui înger, înseamnă că fiecare existent e precedat, în existența sa, de existența îngerului. E un argument în plus că Dumnezeu a creat îngerii, sau, cu alte cuvinte, că îngerii au asistat la creația lumii vizibile. (...) Totul s-a făcut – cum stă scris la începutul Evangheliei lui Ioan – prin cuvântul lui Dumnezeu, care este Înțelepciunea și Lumina coeternă a Tatălui. Dar există și o lumină care este reflexul creat al celei supreme. Lumina aceasta inteligibilă e prima creatură, efectul originarului Fiat Lux! Ea e totuna, spune Augustin, cu lumina secundă a ființelor spirituale, a sfinților îngeri. Îngerii sunt, așadar, acea lumină pe care textul sacru o numește “zile”, încă înainte de apariția luminătorilor.

Andrei PLEȘU (“Despre îngeri” – Humanitas)

LUMEA ÎN CARE TRĂIM

Diavolul nu se apropie de făptura curată a lui Dumnezeu

Cuv. Paisie AGHIORITUL

- Părinte, cum se face că sunt stăpânit de patimi?
- Omul, dacă dă drepturi satanei, este stăpânit de patimi. Ceea ce vrea Dumnezeu, lucru care este și spre folosul tău, este să arunci în mutra diavolului toate patimile.

Adică să întorci împotriva lui mânia, invidia etc. Sau, cel mai bine, vinde-ți patimile lui aghiuță și cu banii pe care îi iei de la el, cumpără-ți pietre ca să arunci în el, ca să nu se apropie de tine. De obicei, noi oamenii dăm prilejuri, fie din neatenție, fie cu gândurile de mândrie, și îngăduim diavolului să ne facă rău. Chiar și un gând sau un cuvânt poate fi exploatat de aghiuță. Îmi aduc aminte de o familie foarte numeroasă. La un moment dat, bărbatul a început să spună femeii: „O să mă despart de tine.” Dar și femeia îi spunea la fel bărbatului. Spuneau asta în glumă. Dar ispita a exploatat aceasta și a creat o mică situație între ei de erau gata să se despartă, negândându-se nici la copii, nici la nimic altceva. Din fericire, au aflat un duhovnic care le-a spus: „Pentru prostia asta să vă despărțiți?” Și astfel și-au venit în sine.

Dacă un om o ia razna de la poruncile lui Dumnezeu, îl luptă după aceea patimile. Și dacă lasă cineva să-l războiască patimile, nu mai e nevoie de diavol ca să-l războiască. Și diavoliu au *specializare*. Lovesc pe om tac-tac, așa fel ca să-i afle suferința, neputința, și să-l războiască. E nevoie de atenție, ca să închidem ușile și ferestrele – simțurile – să nu lăsăm fisuri ispitei și să între vrăjmașul. Dacă lași chiar și o crăpătură deschisă, poate intra și îți va face pagube. Diavolul intră în om, când există noroi în inima sa, nu se apropie de făptura curată a lui Dumnezeu. Dacă se va curăți inima de noroi, vrăjmașul fuge și vine iarăși Hristos. Ca și mistrețul, care, când nu află noroi, guiță și pleacă. La fel și diavolul, nu se apropie de inima fara mocirlă. Că ce treabă are în inima curată și smerită? Dacă vedem însă casa noastră – inima noastră – că este casă veche și vrăjmașul locuiește în ea, trebuie îndată să o dărâmam, ca să fugă și chiriașul nostru cel rău, adică aghiuță. Pentru că atunci când păcatul se învechește în om, firește că diavolul dobândește mai multe drepturi.

- Părinte, atunci când un om a dat drepturi ispitei, adică a trăit cu nepăsare, și vrea să pună o rânduială în cele ale lui îl războiește aghiuță?

- Atunci când se întoarce unul ca acesta, ia putere de la Dumnezeu, iluminare și mângâiere dumnezeiască spre a pune început. Dar de cum începe

nevoința, vrăjmașul îi aduce război puternic. Atunci e nevoie de puțină râvnă. Altfel, cum se vor dezrădăcina patimile? Cum va pleca mândria? Astfel pricepe omul că singur nu poate face nimic și cere cu smerenie mila lui Dumnezeu și vine smerenia. La fel se întâmplă și atunci când cineva vrea să taie un obicei rău, de pildă, țigările, drogurile. La început simte o bucurie și le aruncă. Apoi vede pe ceilalți cum fumează și are război puternic. Dacă îl biruiește, întoarce spatele vrăjmașului fără greutate. Trebuie să ne nevoim puțin. Aghiuță își face treaba lui. Noi să nu ne facem treaba noastră? (Din volumul „*Cu durere și dragoste pentru omul contemporan*”)

Omul ca interval

Andrei PLEȘU

...Etica nu are relevanță decât ca scenografie a intervalului. Cineva care nu se află în condiția itineranței, care nu se situează în dinamica unui parcurs existențial, nu are nevoie de etică. Dacă ești sfânt, problema eticului nu se pune. Nu atât pentru că drumul tău s-a încheiat (sfinții adevărați știu că orice cale spirituală e, prin definiție, un început de cale), ci pentru că sfântul nu mai are de negociat opțiuni și norme. Sfântul a trecut în lumină, e absorbit în metabolismul ei, a trecut de partea cealaltă... De partea cealaltă, dar în sens invers, a trecut și demonul, pentru care, de asemenea, problema eticului nu se pune. Problema eticului se pune pentru noi, care nu suntem nici într-o parte, nici în alta, care ne aflăm în interval, un soi de mișmașuri, de corcitură, când halucinați de retorica purității și a absolutului, când prăbușiți în cea mai neagră mizerie trupească, sufletească și mentală. De aceea suntem o bună materie pentru etică, pentru că sîntem echivoci, pentru că nu avem posibilitatea alegerii în fiecare moment. Nu sîntem nici buni ca Dumnezeu, nici răi ca diavolul. Și atunci trebuie o anumită ordine, pentru ca un asemenea conglomerat ambiguu să funcționeze convenabil. Ordinea aceasta e eticul...

PAROHIA NOASTRĂ

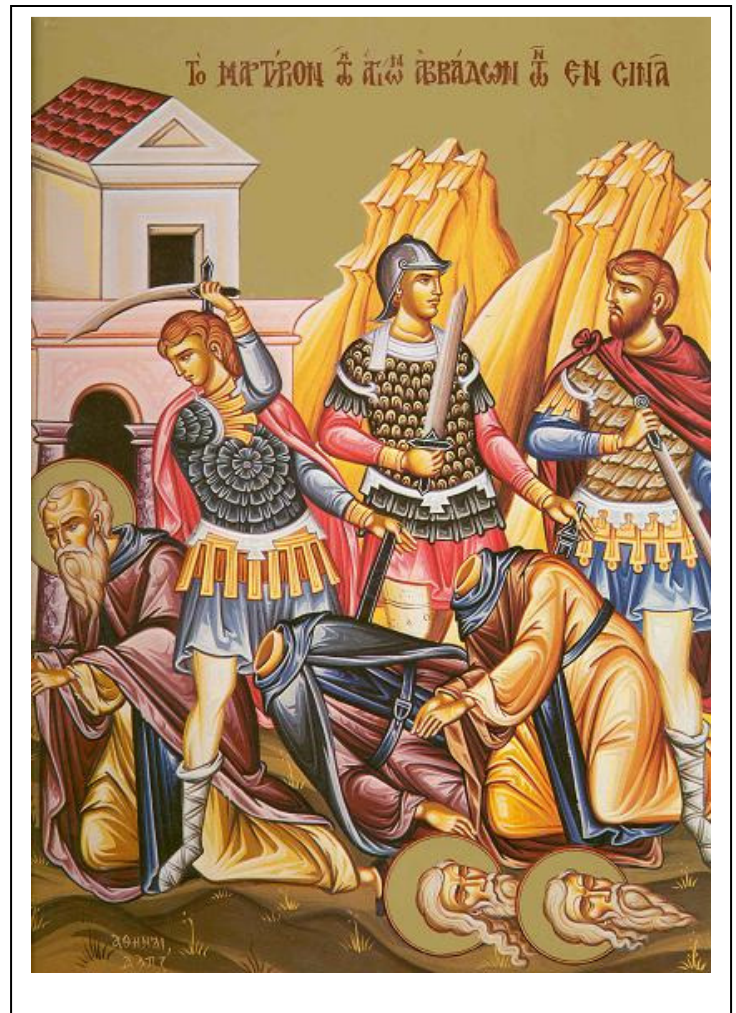
Sfinții Cuvioși Părinți ce au fost uciși în Muntele Sinai și în Rait

După cum se știe, Biserica Sf. Vineri Nouă adăpostește, alături de părțile din moaștele altor sfinți importanți – Cuv. Parascheva, Sf. Ierarb Nicolae, Sf. Grigorie Teologul – și părțile din moaștele Sfinților cuvioși ce au fost uciși în Muntele Sinai și în Rait, sfinți ce au ca zi de prăznuire 14 Ianuarie. Se cuvine deci ca, pentru cinstitirea lor și a bisericii care îi adăpostește, să amintim împrejurările în care ei și-au dat viața pentru Hristos.

Acești Cuvioși Părinți au fost călugări și pustnici, viețuind în Muntele Sinai și în mănăstirea apropiată, Rait, în veacurile IV și V, de la mântuirea lumii.

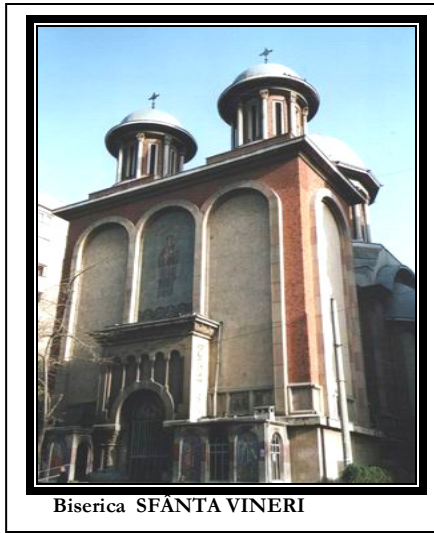
În două rânduri, cete de barbari sângeroși, venind, unii dinspre Etiopia, de peste mare, iar alții dinspre Arabia, au năvălit asupra acestor sfinte locuri, ucigând fără milă pe cei la care nu găseau nimic de luat. Întâia năvălire a fost pe la începutul veacului IV și este povestită de monahul Rmonie, pe vremea Sfântului Petru al Alexandriei. Năvălirea a doua a avut loc pe vremea Sfântului Ioan Hrisostom și este descrisă de un necunoscut, din preajma Sfântului Nil Sinaitul. Dintre toți câți au pierit atunci, Biserica pomenește cu deosebire și cinstește ca moarte mucenicească, uciderea a 39 schivnici din Sinai și a 38 de călugări din mănăstirea Rait, la năvălirea întâi, precum și uciderea monahilor din a doua năvălire, pentru viața lor sfântă și puterea lor de jertfă, că n-au voit să descopere pe cei ascunși, și pentru moartea lor cruntă și fără vină.

În povestirea sa, monahul Amonie din Alexandria arata cum, plecând să vada Sfintele Locuri, la întoarcere s-a oprit și la Muntele Sinai, sosind acolo curând după ce se petrecuse o navala de barbari, care ucisesera 38 de pustnici din pustia Sinaiului. Pe când jeleau aceasta nenorocire, arata el mai departe, iată, a venit un ismailitean, care a spus ca acești barbari, peste 300, au venit cu corabia dinspre Etiopia și ca, înainte de a veni în Sinai, au ucis mai întâi 39 de părinți din mănăstirea Rait și au dat lupte cu locuitorii din Faran, pe care i-au învins și i-au ucis. Povestitorul ne arata câteva chipuri de pustnici, cu mare lucrare duhovnicească, precum și sfarsitul barbar de care au avut parte. Tot din spusele ismailiteanului aflăm, ca, la întoarcerea lor de la prada, barbarii nemaigăsind corabia lor, care se scufundase, au ucis pe toți robii pe care-i luasera și apoi, neputându-se înțelege, s-au ucis între ei.

Barbarii din a doua năvălire au venit dinspre Arabia și locuiau în corturi. Povestind viața de mare râvnă și înfrânarea pustnicilor, scriitorul pomenește și de Cuviosul Nil pustnicul, de trecutul lui în lume, de cărțile îndemnătoare spre nevoiță, pe care le-a scris, de venirea lui la Sinai, dimpreună cu fiul său Teodul. Năvălirea barbarilor s-a petrecut la Sinai, noaptea, după Utrenie. Preotul și alți pustnici au fost uciși în biserică. Unii au putut să fugă, între care și Cuviosul Nil, dar fiul său a fost luat rob. Seara următoare, cei fugiți s-au întors să îngroape pe cei uciși. Se descrie jalea cea mare a Cuviosului Nil, aflând ca fiul său a fost luat viu cu barbarii; îl căuta oriunde auzea că un pustnic a fost ucis și se ducea și-l îngropa. L-a căutat și la mai marele barbarilor, în Faraon. Acolo, a aflat ca fiul său este viu și a fost vândut ca rob și răscumpărat de episcopul cetății Eluzia, care l-a și sfințit preot. Și mergând la episcop, acesta l-a sfințit preot și pe Cuviosul Nil. Și așa s-au întors împreună în Sinai, slujind și bineplăcând Domnului. Cu ale lor sfinte rugăciuni, Doamne, miluiește-ne și ne mântuiește pe noi ! Amin.

Sursa:credo.ro

Biserica SFANTA VINERI

Te aștept: intră

Vasile Voiculescu

Doamne, inima nu mi-e bună de nici o treabă,
Prea am ținut-o-n piept numai podoabă!...
N-am pus-o la lucru, n-am dat-o la școală;
Am cruțat-o...și mi-a rămas nepricepută, goală.
Am crescut-o mai rău ca pe prințese:
Nu stăruie-n nimic, nu coase, nu țese.
Voinică, se plânge că obosește-ndată:
Inimă fără de rost, inimă răsfățată.
Credeam că așa trebuie: poezii
Să-și poarte inima mai presus de greul vieții!
Dar iată, acum mi-e plină de toane și nazuri,
Stă numai de dragoste, îmi face doar necazuri.
Sare, s-aprinde, o apucă atacuri
Ca nu-i dau raiul, scări la cer, punți peste veacuri!
...Doamne, eu nu mai izbutesc s-o îndrept.
Numai singur Tu de-acum poți...Te aștept.
Intră, Doamne, acolo, la ea în piept.

(duminică, 4 noiembrie 1956)

Am auzit cântecul păsării unice

(ultima poezie a lui Sandu Tudor)

Dimineața, la ceasul rugăciunii,
când pe ramuri sta încă proaspătă roua,
am auzit lângă mine cântecul păsării unice.
Iată! se înalță așa de minunat, așa de limpede,
și răsună în atâta ecou încât pare că lumea,
marea și larga Lume, toată îl ascultă,
firea toată îl aude și îi răspunde,

†
îl aude și-l însoțește până sus de tot,
la Dumnezeu.

Privesc, pe mlădița unei ramuri,
într-o picătură limpede de rouă
și ascult cântecul de lumină al păsării.

În liniștea lungă a clipei acesteia atât de înalte,
fără voie îmi închipui bucuria cerească;
fără de voie o descopăr acum,
în pacea stării de rugăciune la care mă aflu
și care mă stăpânește deplin.

O descopăr nu ca o oprire și înecare în simțire,
nu ca o pierdere a uitării de sine în extaz,
ci ca o ascuțime de înțeles trăit, limpede și curat,
ca o necurmată și nemărginită suire, tot mai
apropiată,
tot mai crescută – la inima cea tainică și sfântă
a Domnului.

Traiesc flămând

Valeriu Gafencu

Trăiesc flămând, trăiesc o bucurie,
Frumoasă ca un crin din Paradis,
Potirul florii e mereu deschis
Și plin cu lacrimi și cu apă vie,
Potirul florii e o'mpărăție.

Nu plângeți că eu mă duc pe lângă voi,
Sau c'o să fiu zvârlit ca un gunoi,
Cu hoții în același cimitir.
Căci crezul pentru care m'am jertfit,
Cerea o viață grea, o moarte de martir.

Când răii mă defaimă și mă'njură
Și'n clocot de mânie ura-și varsă,
Potirul lacrimilor se revarsă
Și-mi primenește sufletul de zgură,
Atunci Iisus de mine mult se'ndură.

REDACTIA

Email – paulghitiu@gmail.com
Tel: 0744530615; 0728873269 Fax: 0213163685
Redactor – Pr. Ciprian MATEȘ
Coordonator – Paul GHITIU
Revista poate fi citită și pe www.sfvineri.ro